

ΛΑΪΚΗ ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ

Γράφει ο Κωστής Παπαγιώργης

ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Αν στο μάκρος αυτού του αιώνα σύνολη η ανατολική Μεσόγειος αντιμετώπισε κρίσιμα γεωπολιτικά προβλήματα στα οποία μεγάλοι άνδρες θα μπορούσαν να απαντήσουν - έτσι αναδείχθηκε στην Τουρκία ο Κεμάλ, στην Αίγυπτο ο Νάσερ, στη Γιουγκοσλαβία ο Τίτο -, στην Ελλάδα αυτός ο κλήρος ευθύνης έπεσε στον Ελευθέριο Βενιζέλο. Σήμερα το πρόσωπό του έχει μυθοποιηθεί πλέον, οπότε δεν μπορούμε να προβούμε σε μίζερες κριτικές και μικρόψυχες εκτιμήσεις. Οι μεγάλοι πολιτικοί κάνουν και τα μεγάλα λάθη! Είναι ωστόσο βέβαιο ότι ο Κρης πολιτικός απέδωσε στην Ελλάδα τα σύνορά της και χάρη στην ιδιοφυΐα του η χώρα άρχισε να αντιλαμβάνεται σε βάθος το δύσκολο ρόλο της ως «ανατολικόφρονος δυτικού κρατιδίου» ή ως «δυτικόφρονος ανατολικού κρατιδίου».

Μάλιστα, αν μετά τους Βαλκανικούς Πολέμους η Ελλάδα κατάφερνε να μείνει εκτός του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου, σήμερα τα πράγματα θα ήταν πολύ διαφορετικά. Διότι δεν μετείχαμε απλώς στον πόλεμο, αλλά το παλιρροϊκό κύμα της Μεγάλης Ιδέας μας παρέσυρε μέχρι το Σαγγάριο όπου ο ελληνισμός υποχρεώθηκε να αποτεφρώσει εθνικές υποθήκες που διατηρούσε αλώβητες από την αρχαιότητα. Ο Βενιζέλος αγαπήθηκε μέχρι θεοποίησης, μισήθηκε μέχρι λιθβολισμού (όντως στο Πεδίο του Άρεως υπήρξε ειδικός σωρός λίθων γι' αυτό το σκοπό) και γενικά μεταμόρφωσε τη χώρα. Ήταν ο μέγιστος πολιτικός του νεοελληνικού κρατιδίου, πιθανώς μη εξαιρουμένου και του Ιωάννου Καποδίστρια!

«Φορούσε ένα σταχτί σκούρο κοστούμι, ένα μαύρο παλτό κουρασμένο, το αλαφρά ξεθωριασμένο μιραμπώ του κι εκείνα τα παπούτσια με λάστιχο που δεν του τα είχε συγχωρέσει ποτέ η αθηναϊκή σνομπάρια».

Λιλή Μακράκη,
Ελευθέριος
Βενιζέλος, 1864-
1910, ΜΙΕΤ, σ. 185.